

Sygn. akt IV KK 49/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puzkarski

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Krzysztofa Parchimowicza

w sprawie **B. B.**

skazanego z art. 160 § 2 i § 3 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 10 lipca 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 18 września 2012 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 28 czerwca 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę B. B. przekazuje Sądowi
Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

B. B. został oskarżony o to, że:

w dniu 25 czerwca 2007 roku w S., działając nieumyślnie, jako lekarz wykonujący badania patomorfologiczne wycinka pobranego ze skóry G. P. i będąc zobowiązanym do opieki nad wskazanym wyżej pacjentem, wbrew wskazaniom wiedzy medycznej lub co najmniej, poprzez zaniechanie przeprowadzenia dodatkowej diagnostyki, dokonał błędnego rozpoznania badanego wycinka, nie stwierdzając w nim choroby nowotworowej to jest czerniaka i w ten sposób naraził G. P. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

W akcie oskarżenia został umieszczony uzgodniony z B. B. wniosek prokuratora w trybie art. 335 § 1 k.p.k. o wydanie wyroku skazującego, bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie mu kary grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 100 zł jedna stawka (k. 150 – 151).

W dniu 28 czerwca 2012 r., w trakcie posiedzenia Sądu Rejonowego w S. pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej M. P. – S. oświadczył, iż sprzeciwia się ona wydaniu wyroku w trybie art. 335 k.p.k. w stosunku do B. B. Jednakże Sąd Rejonowy w S. uznając, iż zachodzą przesłanki określone w art. 335 k.p.k., uwzględnił wniosek prokuratora i oskarżonego i wyrokiem z tego dnia:

1. uznał oskarżonego B. B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego znamiona występku z art. 160 § 2 i § 3 k.k. i za to na mocy tegoż przepisu i art. 33 § 1 i § 3 k.k. skazał go na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 100 zł;
2. na mocy art. 624 § 1 k.p.k. i art. 627 k.p.k. zasądził od B. B. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości 2.000 zł, zwalniając oskarżonego od obowiązku ponoszenia ich w pozostałym zakresie (k. 167 – 168).

Powyższy wyrok został zaskarżony w części dotyczącej kary na niekorzyść oskarżonego przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej. W apelacji zarzucił on:

- rażąco niewspółmierność orzeczonej kary grzywny, gdyż okoliczności sprawy, wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu, a także wzgląd na cele zapobiegawcze, jakie kara ma osiągnąć wobec oskarżonego i potrzeby w

zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, przemawiały za wymierzeniem kary surowszej,

- niezastosowanie środka karnego, określonego w art. 39 pkt 2 k.k. – zakazu wykonywania zawodu lekarza, pomimo że dalsze wykonywanie zawodu lekarza przez oskarżonego zagrażało istotnym dobrom chronionym prawem, albowiem oskarżony rażąco naruszył zasady sztuki lekarskiej, nie wykrywając czerniaka w preparacie G. P. Skarżący podnosząc te zarzuty wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie i wymierzenie kary pozbawienia wolności do roku z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat lub kary grzywny w wymiarze 125 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na 200 złotych oraz orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu lekarza na okres 3 lat lub też uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S. oraz zasądzenie na rzecz oskarżycielki posiłkowej kosztów procesu według norm przypisanych.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 18 września 2012 r. uwzględnił apelację pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, podwyższył orzeczoną wobec B. B. karę grzywny do 125 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 złotych. Nadto na mocy art. 41 § 1 k.k. orzekł wobec niego środek karny w postaci zakazu wykonywania zawodu lekarza na okres 3 lat, w pozostałym zakresie utrzymał zaskarżony wyrok w mocy (k. 195).

Od w/w wyroku Sądu Okręgowego w K. kasację złożył Prokurator Generalny. Zaskarżył ten wyrok w całości na korzyść B. B. i **zarzucając** rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 437 § 1 k.p.k. i art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na wymierzeniu B. B. w postępowaniu odwoławczym wyższej kary grzywny niż uzgodniona w ramach porozumienia zawartego pomiędzy oskarżonym i prokuratorem w trybie układu procesowego określonego w art. 335 § 1 k.p.k., a nadto na orzeczeniu wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu lekarza na okres trzech lat, pomimo niezyskania zgody stron postępowania na orzeczenie tego środka, **wniósł** o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie.

Podzielić należy stanowisko Prokuratora Generalnego, iż zaskarżony wyrok zapadł z rażącym naruszeniem przepisów prawa karnego procesowego, wskazanych w zarzucie kasacji.

Na akceptację zasługuje pogląd skarżącego wyrażony w uzasadnieniu kasacji, że wydanie przez sąd pierwszej instancji wyroku w trybie art. 343 k.p.k. (lub art. 387 k.p.k.), ani nie ogranicza uprawnień stron procesowych do wnoszenia apelacji, ani nie modyfikuje zasad kontroli instancyjnej takiego orzeczenia z punktu widzenia przyczyn odwoławczych wymienionych w art. 438 k.p.k. Taki wyrok podlega więc kontroli na zasadach ogólnych (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2009 r., V KK 29/09, LEX nr 529673).

Wydanie natomiast w takim trybie w pierwszej instancji wyroku łączy się w postępowaniu odwoławczym z ograniczeniami dotyczącymi możliwości wydania orzeczenia o charakterze reformatoryjnym. Sąd odwoławczy może bowiem, uwzględniając apelację wniesioną przez oskarżyciela na niekorzyść oskarżonego, zmienić na jego niekorzyść wyrok wydany przez sąd pierwszej instancji w trybie art. 343 k.p.k., w części dotyczącej orzeczenia o karze, tylko wówczas, gdy strony ponownie wyrażą zgodę na wymierzenie kary lub środka karnego na nowych warunkach. Tylko w razie zawarcia przed sądem odwoławczym „nowej ugody” co do wymiaru kary, w trybie art. 343 k.p.k., można od uzgodnionych uprzednio warunków skazania bez przeprowadzenia postępowania dowodowego odstąpić. Brak natomiast takiego porozumienia, w sytuacji gdy sąd odwoławczy uznał zarzut podniesiony w apelacji oskarżyciela za zasadny, powinien prowadzić do uchylenia zaskarżonego wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania na zasadach ogólnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2011 r., sygn. IV KK 313/11, R-OSNKW 2011, poz. 1948).

Tymczasem w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy w K. pomimo, że nie podjął działań zmierzających do uzgodnienia ze stronami nowych warunków ugody, wydał orzeczenie o charakterze reformatoryjnym. Orzekając w takim układzie procesowym odmiennie co do kary i środka karnego, złamał porozumienie zawarte pomiędzy stronami, co doprowadziło do rażącego naruszenia art. 437 § 1 k.p.k. i

art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. Jak słusznie zauważa Prokurator Generalny, cyt. „wyrok ten stanowi swego rodzaju obejście przepisu art. 343 k.p.k. i jest wyrazem zerwania ugody, określającej warunki dobrowolnego poddania się karze”.

Zaistniałe uchybienie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, jako że skutkowało niekorzystną dla oskarżonego zmianą wyroku sądu pierwszej instancji, polegającą na wymierzeniu mu kary grzywny w wyższym wymiarze niż uprzednio z nim uzgodniona i orzeczeniu wobec niego środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu lekarza.

W tej sytuacji zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd ten – w razie stwierdzenia możliwości uznania za zasadne zarzutów podniesionych w apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego powinien podjąć próbę skłonienia stron do zawarcia „nowej ugody”, uwzględniającej żądania oskarżyciela posiłkowego co do wymiaru kary, zawarte w apelacji. Alternatywą pozostaje uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S.

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami Sąd Najwyższy z mocy art. 537 § 2 k.p.k. orzekł jak w wyroku.